

Panna.

Bartholomęge Baprockýho.

*Mulierum famam multorum oculis lux
clara custodiat. Cic.*

Vt Vinum appellatur, etiamsi maior pars
aquę sit admixta: ita domus Mariti dice
tur, etiamsi mulier plus contulerit.

Dyt nepřijme Wody do Wina tomicháno
Předce ono Winem bude gmetowáno:
Zaf byt nepřijme s Benau Musi dano
W se to byt Musowu, bude rezumáno.

S dovolením Vrchnosti.

45.642

**A Na Erb Drožených Bánů a
nů Slawatů z Chlumu a z Kossimberk**

E zistotní vždy ti pramenové byli/
Wšelaké bahna hned z sebe wymyli.
Kteréž jim chtěli gich břehy zakalit
A od vctivých mrawůw ge odwzdalit.
Kuselo vždycky *honestum utili*
Byť předkládáno; to se y w té chwili
Nájde w tō wzáctným z Kossimberka Rodu/
Čtnost samá stráženy těch slawných Kžek
Brodu.

XVII-464-II

Brožené

Vrozenému Banu / Banu Wpli-
mowi Slawatorwi z Chlumu a z Kossimber
gka / G. W. E. Kaddě a Komorníku / Pa-
nu mně lastavě přiznivému / Schomilosti.

Omnis nostra cura, debet in hoc versari, si possumus ut
boni aliquid efficiamus, sin minus, ut certē nihil mali. Cic:

V samé Napomenuti Duže
wznesseného, Pane milostiwý, k tomu
nás nabáda / abychom se vstawičnau
prácy objrali / a nětco wždy takowého
na pěči měli / cožby nám Sláwu, a jiným dobrým
poctiwým lidem Vžitek k napravwení žiwota vči-
niti mohlo / a wětšy náklepnosti k prácy působugie,
mluwý takto: *Homo qui comiter monstrat viam
erranti, quasi lumen de suo lumine accendat, fa-
cit.* Zdálo mi se tehdy, milestiwý Pane, za do-
bré na ten Vlt chwalitebný přigimáni Starru
Swatého Manželstwi, Wassymilosti / Pannám,
a Sládencum nětco takowého z Písem rozličných
sebrati, a jim to k naučení a k příkladu frátce po-
dati / ozdobiwše to Tytulem Wassymilosti, Pána

h Kládence takowého / *cujus Vita consi-*
pta est in laboribus gloriosis / kterýž w tom slaw-
ném Království jiným Kládencům právě od sa-
mého Pána Boha vřázan býti ráciť k příkladu,
skutky a dobrými mravy nápodobně dole sepsány
mi ozdobeny, a w nich wycvičeny; progižděgie Kra-
ge takové ē quibus primus ad Sapientiam processit
gradus, Blaské, Grantské, Nisspanské, a mnohé Ně-
mecké obyčegespátrjwssē, do Wlasti swěny milegssy
stiasně se nawrátice, na místo takové wstúpiti gste
rácili / na kterémž gsaue / vžiwat onoho přislowi mů-
žete Cic: řkaue: Occupauit te fortuna / a to proto /
že působením Boha wssemohaucýho ráciľi gste v-
sednauti sub latere summi Monarche totius Chri-
stianitatis, magic mysl dobře okrášlenau ingenuis
moribus. Odkudž to každý poznati může / že do-
bře powěděl onen Pohanský Kuž: Dij nobis la-
boribus omnia vendunt. A tak k tomu naučení
dáwa takové: Qui felices aliquando esse volunt
laborare debent. Welmi gēst vžitečná takowá
práce, mladost tisknauti do takowých skutků, ž kte

rychly starost vžitel msti mohla: Nebo nenadar
mo Horatius powěděl: *Exercitium dormientem
Naturam excitat, morbos fugat, deniq; temporis
lucrum est uberrimum.*

Alle to obyčegná práce / obyčegné exercitium w
Kodu Bassmilošti / o to se wždy snažili y slawni
Předkové Panu w Ghlumu a z Kossimberka aby
Knížatům, a Králům, y Blasti své milé prospěšni
byli / o čemž Kronky wyprawugjee, připomíná
gi dwa Bratry Předky Bassmilošti / kteříž w
Létu Páně 1106. hrdinský se zastawovali při Kni
žeti Břetislawowi Pánu svém / nař o tom mlu
wí Hystorye takto: Alč Gzechowé bitwu obdrže
li / wssak gich mnoho zahynulo brániench Knížete
Břetislawa Pána svého / mezy nimižto nenywža
ctněgšy byli: Alexi Hentman, Ratibor Žet geho,
a Braněk s Bratrem Slawatou.

O Panu Kachyássowi Slawatowi w Létu
Páně 1180. paměti Kostelní wyprawugi genž slaul
Kaddau Knížete Snydrycha / že gest přistomen byl,
edyž se Práva a swobody Němauckému Koste
lu potwřizowali. Nápodobně děge se zmínka o

Panu Sulislavovi Slawatowi w Letu 1207. a
o giných mnohých z Rodu Panuwo z Shlumu a z
Kosmberka / kterěz na ten čas, na frátkost wzhlí-
dagie, mlčením pomínuti musím: *Beatitudinem*
Wassimilosti toliko připomenu, w kterěz samau
hodnosti procedowati ráčíte, a ne sfrz něhake dary
slepého štěstí / kterěz omi *transmutare incertos ho-*
nores: A kdo se na ně spustí / toho často kráte ocla-
máwa, nakž mluwí *Horatius*: *Nulli praestat ve-*
lox Fortuna fidem. Samá etnost, kteráz od dáw
njho času w Rodu *Wassimilosti* byt swélig má, ta
nyni při *Wassimilosti* hospodáři / ukazugie na so-
bě gisté přislowi onoho Říjmána wznesseného /
kterýž o ni takto mluwí: *Tanta est vis Virtutis,*
ut non possit unquam esse vir bonus, non beatus.

Přigde mi tehdy wyswettiti *beatitudinem Wa-*
ssimilosti z této mýry, nakž prawí *Ecclesiasticus* cap.
25. *Beatus qui habitat cum Muliere sensata.*
Maudrosti swelká gedné každé Ženy záleži na po-
slussenstwu sobě předložených / pešud se newdá,
Dce a Matky poslauchati má / tdy se dostane Mú-
ži, wáli wewissem geho plnui gest powinna / nebo

gy to poraucti Sivořitel Dlebe y Země, tka: Sub potestate Viri eris, & ipse dominabitur tibi: Pročež y nym, milosti-
wý Pane, ráciš geť sobě takowau zahrádku vypladati / kte-
ráž pakž geť ofažená Sítěpim zdáwna wzácným / tak wewšsem
sobě rovně Swotce wydáwa. a při Sponu Božím. stále sto-
gi / aniž se žádným protivenslým odrhnauti nedá, pozoru-
je na slowa Páně: Beatus qui perseverauerit usq; in finē.

Nepochybňá tehdy wěe geť / že benedictio Domini při
Wassimilosti geť / kbyž w tom slawném Rodu takowý porá-
dek, yakž sobě Pán Dlebe y Země oblibuge, geť: Za zlatá
Kněžka, kterauž sobě bráti ráciť z Zahradky této, wůni sřau
nezměniť a nepozbude gi / nebo má příklad před Dčima čerstwý,
sřau neymilegšy Pani Měti, ne w nižšym Rodu splozenau
nad ony Bábý a Prábábý po onom slawném a v Čechuw
dlauně paměti hodném Panu Dcey swém. Neko poněwadž
pro krátkost gině Předky připomenuti nemohu / připomenu
aspon Praděda gegišo, y také Wassimilosti po Pani Měte
ři / Wysoce Drozeného Pána P. Gindřicha z Hradce / Sy
na P. Jana z Hradce / kterýž po giných třech Manželských ne
plodných, wzał byl sobě za Manželsku, Annu Dřiwjenau Kněž-
nu Minstrberskau, Hynka Kněžte Minstrberský, Syna Kra-
le Gřihho Dceru / kterauž byla porodila Kateřina Kněžna
Saska, Dcera Dřiwjeného Kněze: Wylima Kurřirřsia Sas-
ského / kterauž byla porodila Anna Králowna Polská, Dcera
Kazymjra Krále Polského / Krále Wladislawa Dherřského a
Českého, a Zigmunda prwnjšho Krále Polského Sestřa:
Tato Anna Kněžna Minstrberská porodila Pana Adama z
Hradce Nejwvyšjšho Kancelěre Králowstwj Českého, kterýž

byl po-

být pozat za Manželku Pani Annu Lwownu z Rozmitala a z
Blatny / Decu Broženého Pána / Pana Zorika Lwa z Roz
mitala a z Blatny / Purgkrabij Pražského, Bratra Králov
ny Johanny Manželky Cířeho Krále / od kureš poslyl diwa
Synové, a Deca Katerina genž byla dána k Stawu Mā
želskému Panu Divissowi Slawatowi / Panu Dědu Wa
ssimilosti wzácné paměti. Pana Zacharyáše z Hradce, ge
diná Deca pozůstawa od něho poslyl / totiž Wysoce Brože
ná Pani / Pani Katerina z Hradce, Manželka Wysoce B
rozeného Pána / Pana Ladislawa Berky z Dubé a z Lippé /
Neyvyššího Komorníka w Margkrabství Moravském.

Pan Joáchym z Hradce, Rytíř slavného Towarýšství
zlatého Rána / G. M. E. Radda, a nevyšší Kancelář Krá
lowství Českého / s Pani Annau z Rozmberka / plodil Sy
na Pana Adama z Hradce na Hradec, Mluboké, Lctě a Pol
né G. M. E. Teynau Ráodu a Neyvyššího Purgkra
bij a Kanceláře Králowství Českého / gehořto Deca Pan
na Lucya Dětýlka, Pani Manželkau Wassimilosti zůstawa.

Abych tehdy památku tak chwalitebnému Alku Manžel
ského spogem učinil / tuto Knížku nomini Wassimilosti con
secraui / winsugie Wassimilostem společně od Pána Bo
ha dluhého a stíastného Panování / tak aby Wassimilostě /
prospera, æquabilis, perpetuacq; fortuna sine vlla offensione,
slaučila. Datum in Aedibus Generosi ac Magnifici D.
D. Ioannis Zbignei de Hazmburk. 12. Ianuarij

Wassimilosti své milostivé Pána.

Powolný Stulebník,

Bartholoměj Parrock z Blagol
z Parrockemoly.

Panna

Panna.

No takó
wý Tytul w
prawdē na so
bē nese, má po
kladu nepřeplacný, a to
pro takové přičiny: Ne-
bo Panenský, jakž Cypry-
án Swatý mluví, gest
Sestra Andělská / wytržý
tedlkyne neřádných žádostí /
Královna ctností, a
wšeho dobrého Wladái-
ka / o kteréz Ambrož S.
s pochwalau gegi takto
mluwi: O jaká gest Lá-
ska k Panenské Boha
wšsemohacy, kteréz sobě
Krystus Spasitel náš wy-
wolil, aby bylo tělesným
Chrámě Božím, w kteréz
by tělesně přebýwala pl-
nost Božství: Pána poro-
dila swětu spasení / Panna
porodila žiwot věčný wšě-
lidě, kteréz P. Boha znáti

Virginitas thesaurus impre-
ciabilis est.

Virginitas est Soror Ange-
lorum, Victoria libidinum,
Regina Virtutum, posses-
sio omnium honorum:
Cyp:

Quanta est Virginitatis gra-
tia quæ meruit à Christo ce-
legi ut esset corporale Dei
templum in qua corporali-
ter habitauit plenitudo di-
uinitatis, Virgo genuit mū-
di salutem, Virgo peperit
vitam Vniuersorum: Amb:
de offic.

cheři. A geſtê wice wſáct
noſti geři wýcítá tŷ / An
brož Swatŷ / Edež, takto
mluvŷ: Píewegſtuge Pa
nenſtwj píirozemj Lítſtê
powahu / ſtř kteréj Lídê
Andêlum píirownáni bý
wagi / wſlák wétſŷ geſt
wítčzſtwj Panenſtê, nežli
Andêlſtê / neb Andêlowé
třom Têla živi glau / Pa
nenſtwj pak w Tele Try
umſtuge.

A kdož tehdy může (dř
 Swatý Ambrož) wěstý
 ozdoby wymyslicí nad pě-
 knost Panenskau / kterauž
 sobě oblíbuge Král Třebe-
 y Země / kterauž schwalu-
 ge Saudce wšeho Swě-
 ta / kteráž se odemždá wa
 Pánu wšeho Stworěn,
 a od kteréhož posvěcená
 býwa?

Takého tovaryššij
 potrebuje Panenski brat
 ce to také oznamuje Am-
 brož Swatý:

Supergreditur Virginitas
conditionem humanam, per
quam homines Angelis as-
similantur, major tamen est
Victoria Virginum quam
Angelorum: Angeli enim
sine carne vivunt, Virgi-
nes verò in Carne trium-
phant, Idem de Viduis.

Pulchritudinem quis potest majorem æstimare decore Virginis, quæ amatur à Rege, probatur à Iudice, dedicatur Domino, consecratur Deo. Idem de Virginitatibus lib: 2.

Comes Virtutis Verecun-
dia.

Цейпрѣ

Nesprave potiebuže stu
du, a ten gest wěc w elmi
pěkná, a Láska welmi přis
gemná / Kdýž netoliko za
chowán býrá w skutech/
ale y w mluxený a to nys
lý / tak aby Panna nic
zbytečného nemluxila ,
proto / aby swým obšyr
ným mluxeným nětčeho
nenáležitého nepronilu
wila: Těbo prawiže w
slowich gest Zreadlo ged
noho kadeho / a dára
přiklad toho ná oný Ži
downce, wznesené Suzan
ně, takto kauce: Měděla
w přehodě nestiastné Zu
zanina, rezuněgie škod
něgšy býti ztracený studu,
nešli šwota časného / A
pro zachowání studu nes
chtěla bránici zdrawi swé
ho / toliko w Erdeš swém
ě Pánu Bohu mluxila,
kterému čistotný slud wffe
do mohi oznámiti, a ona
sama nechtěla gest pozdwi

A ň. hnauti

Tacebat in periculis Susan
na; & gravius verecundia
quam vitæ damnum puta
bat, nec arbitrabatur peri
culo pudoris tuendam sa
lutem, soli Deo loquebatur,
cui poterat casta verecun
dia eloqui, refugiebat ora
intueri Virorum. Ambr:
lib: 5. de offici cap: 13.

Gest tehdy stud tomas
ryš panenský vžitečný /
nebo Píatelstvom geho
čistota bezpečnější gest :
Zdaliž to samé zgewné
mu hřisnisku nespomo
hlo, a pánu Bohu se ne
zalíbilo, když Vci svých k
Tebí pozdvihnauti ne
směl? A proto Pawel
Swatý porauci každému
se modliti cum veregunda
& sobrietate, to gest, a stu
dem a střídmosti. Gest
stud velmi vzácný v Pá
na Boha, kterýž náleží za
chovávat času příslušné
ho, a w místě náležitém,
zvláště pak Pannám y
Mládencům: Nebo yato
Kjemeslník w dílu pro
spěšnější, pilnější gest
práce / tak také stud w Tě
le takovým gest neyvět
ší ozdobau. A protož
milový Swatý Jeronym:

Ciehoj

Ciehož se koli stydiš mni-
wici / stydi se y o tom mny-
slyci: Niebo prawy Amo-
broš Swatý: Stydiš se
ledacos před Cílowěkem
ženai hiewiš, mluwici:

Nestydiš se pak před Ro-
hem Otcem, Synem, y Du-
chem Swatým / před ta-
nestihlau welebnosti, nmo-
hé nedistoty z Wst. twých
wyřchati. Nieb on gisly
Bůh náš wssemehawcy,
yaki o tó wyprawuge Au-
gustyn Swatý, wesserem
oko gest / Poněwadž wsse-
cko widi, wesserem Ruka
gest / poněwadž wsscko
sam sprawuge, wesserem
Ucha gest / poněwadž
wssudy gest, plná gsan Ze-
mě y Niebe wssemehau-
cnosti geho.

Ačkoli ty geho widěti
nemůžeš očima, gednem
Srdcem čistým / nemůže
geho žádný, yakyby byl
wypsati ani se ho decti na

Quidquid pudet dicere, pu-
deat etiam cogitare Hierō:
ad Pomachium.

Hominem uereri præsens
tem, Dei Patris & Filij &
Spiritus Sancti non vere-
ris, præsentiam, Ambro:

Deus totus oculus est, quia
omnia videt: totus manus,
quia omnia operatur, totus
pes quia ubiq; est, August.

ti, ani vřlyřeti i oznau-
wani geho: Když ho ne-
ni, da se wideti / a když geř
přite men, neda se wideti
Kzebeř Swatý o geho
Božské wřsemobawenosti
takto mluwí: Přeni to
ho mřřta, kdezby Pán Bůh
býti nemel / wřřak od mřř
řřeni Lidi zlyř daletu gř/
kdez neni řřř lastu, tu geř
řřř pcmřřtu / a řřřdy Pán
Bůh býti rači, a ledwa ho
naleznauř mřřřeme řřegř.
cyho za nāmni / neb před
nāmni nāřředugenie, a vchy-
tici nemuřřeme. Melitý
a řřřny Bůh w řřřř wřřř
mehawenosti / māmne se
nač ohlednauř w nāřřem
přirozeni řřřřřřřřř.
Ale wřřřak že se mluwí o
Panenřřřřř, Jeronym S.
tak o nēm řřřřřřř řřřř:
To nřřni řřřřř mluwřřř /
že yako bez gřřřř řřřřř
řřřř Panenřřřřř řřřřřř
nepřřřřřř / tak takē wřřřřřř

gini

Deus cūm absens est uide-
tur, & cum præsens est nō
uidetur.

Deus nusquam deest, &
tamen ab iniquorum cogi-
tationibus longē est; nec ta-
mē ibidē nō est, ubi longē
est. quoniā ubi non est per
gratiam, adest per uindictā.
Deus ubiq; præsens est, &
vix inueniri potest, stantē
sequimur, & apprehende-
re non possumus. Grego-
rius.

Hoc solūm nunc dico,
quōd quomodo absq; ceteris
operibus sola Virginitas
non saluat, sic omnia opera
absq; Virginitate, puritate,
continentia, castitate, imper-
fecta sunt. Hier:

gini skutkové, bez Panen-
stwy prawého, bez nepo-
rušenosti, bez zdrželivosti
a čistoty dokonalejšau.
A protož Panna y Mlá-
denec / Wdowec y Wdo-
wa / magi býti čistými a
slydlivými, ne na oko / ale
w skutech a dobrém cho-
vání. Magi je Panny
a Mládenecy náboženství
zanepřazdňowati w Kosle-
lich / naušstěnowat ni-
sta swatě, w nich se Pěnu
Bohu medliti, a tím se
zmečiti nad Šataná-
šem / A kterýmž gestě p-
mladá Lěcha ne tak těžká
Wogna sním nastáwa /
w bázní Boží wždy si
u býti / wyřiti hage se
tého nestydatého hěchu,
kterýž přivozuge ad Idolo-
latriam, to gest, k Modlo-
služebnosti, a k odstape-
ní od Cyrkwe Swatě :
gini wšdai hěchowe
wuitějš gšou / same Chl-

pneš

pnešt od pána Boha na
Celowěta dopustěná gē,
a to prorozmnoženj Swě
ta/ kteráž gestliže swé Nte,
ze překráči, redundat in Vi
tium, to gest, w hřích ska
puge/ a některým právem
přirozenj upadá w nečisto
tu. Welká tehdy ctuěst
gest, y welká pilnost, nad
tím svěstězt, s čím se kdo
narodi/ w Těle. ne tělesně
žiwu býti / s sebou westi
bog ostarěný, a zavrženě
ho nepřitele / sěsta Wěma
Argusových ostrihati.

Buďte tehdy Panno y
Mladdeně bedliví/ co ney
mírněgi a neystridněgi
se chowegte, y až wám
naučenj dáwa Jeronym
Swatý, když takto mlu
wí: Cožkoli činj Semie
no swýwolnosti, to zaged
a otraweni počíteg/ mír
né Pokrmuwo požíwánj /
Bricho wždycky gidla zá
dostiwě/ býwá to předělá

dano

17/7/9
Grandis igitur Virtutis est
& sollicitæ diligentiae, supe
rare quod nata sis, in carne
non carnaliter vivere, tecū
pugnare quotidie, & inclu
sum hostem Argi centum
oculis obseruare Hier;

Quicquid Seminariū Vo
luptatis facit, uenenum pu
ta, parcus cibus, & Venter
semper esuriens, triduanis
Ieiunijs semper praefertur,
Idem.

Mdano postu třetide mpmu/
mjnē wždy z žiwu býti
nálezí, zwlaště lidem mla
dým.

Ml y o to pečowati
Mlādenec a Panna / aby
Oci své čistotně chowali,
odwraucigie ge od wsseli,
yaké marnosti : Nebo
mluwý Rychor Swatý :
Abý čistá Mysl w čjnech
zachowána byla, mátaže
dý sijniti, a odwrátiti Oci
swé / kteréz gsau yako ně
gaký podnět k hřjchu.
Potřeba tehdy mjeti po
zor na slowa Kryštofo
na Swatého, kterýž mlu
wý : Čistota bez towary
sleť a Přitelstý sřwých,
bez postu a střjdmosti, ry
ck le vpadá a hyne. / a ge
sřlize njmí, yakožto podpo
rami pospřlněná bude, wel
mi snadně Koruny wečné
sláwy dosáhne. Nebo
Isidorus mluwý : Nemů
že býti perussená čistota,

B gesřlize

Vt munda Mens in opera
tione seruetur a lasciuija Vo
luptatis, deprimendi sunt
Oculi, quasi quidam raptore
res ad culpam, Greg. Mo
ral: 21.

Castitas sine comitibus,
ieiunio uidelicet & tem
perantia, cito labascit,
quod si his quasi adminicu
lis roborata fuerit, perfacile
coronabitur, Chrisos

Non potest corrumpi Ca
stitas, nisi prius corruptus

fuerit

gestiže prave porušená ne
bude Mysl / poněwadž ne
posstě horněná hříchem Du
še Telo k marnosti nepřis
wožuge.

Což tehdy nad čistotu
může býti ozdoba nejvyššího,
jakž Řehoř Svatý mlu
ví / kteráž z nečistého Se
miena počáteho, Cílowě
ta čistého / z Nepřitele,
domácyho / a z Cílowěta
Andela činy: Samá čistota
gest / kteráž w tom smu
tedlném místě y časů po
wahu nýakau nesmrtedl
né slávy vrazuge, a před
stírá / w kterém ani se bu
dau ženiti, ani wdáwati.

Mysl tehdy y Oči čistot
né zachowáwat Pannám
y Mladencům náleži / Ne
bo Hugo Doktor Pisma
Swatého mluví: Oči
stydliwé gest wrátnými
Srdce / sedí v wrát a nedo
pauští přigíti k Srdcy, což
by k štodě bylo / nic ne

sgewuge

fuerit animus, munda namq;
a contagione anima, Caro
non peccat. Isidorus.

Castitas, quæ mundum de
immundo conceptum, de
hostedomesticum, hominē
deniq; Angelum facit. So
la est Castitas quæ in hoc
mortalitatis & loco & tem
pore, statum quendam im
mortalis gloriæ represen
tat, in qua nec nubent, nec
nubentur. Gregor:

Pudicus oculus Janitor est
cordis sedet ad januam, nec
permittit intrare quod no
ceat, nihil nunciat nisi quod

deceat,

zgeauze, gednem to coz
nalezi / a cozkoli porozu-
miwá býti nespustného ,
odhínj a odstřuge. Ne
řydáte pař Wěi, hledag'ce
cozby se g'm zalibiti mo-
hlo / na wsecký se strany
obracugi, a cozkoli chceš
dopauštěgi / a gestliže ne-
chceš, te wšsemu zlému po-
puzugi. A protož Pismo
Swaté prawj: Wěi g'sau
neyprwněgšy stěli Cýzo-
loštwj. Zatkys tehdy
zachowati mēla Panno
tuto čistotu w towarýš-
stwu Panenstwj twého ,
dáwa tobě naučenj Calsi-
odorus, kterýž wyláda
geslowa Mathausse S.
takto mluwj: Sest gest
wěc, kteréz zachowáwa-
gi čistotu neporussenau /
totiž, střidmost / zanepřáz-
něnj / nenadherný Oděw /
zdrženj Wýsli marné / krát-
ke mluwenj s wciwosti /
wwarowánj přiležitosti ,

B ij

Osoby

deceat, quicquid indecens
nouerit esse excludit & eli-
minat; Impudicus uero ,
quærens quod placeat, per
omnia discurrit, volentes
intrare permittit, & patitur;
nolentes uero monet
& hortatur, unde dicit
Scriptura, Oculi sunt pri-
ma tela Adulteri, Hugo,

Sex sunt quæ incorruptā
conseruant castitatē, scilicet
sobrietas, operatio, asperi-
tas cultus, inhibitiō sensuū,
raritas sermonis cum hone-
state, euitatio opportunita-
tis & personæ & loci & tē-
poris. Calsiodorus.

Attende

Ošoby, misha, y časa.

A protož dáwa nauče-
ni Hugo: Poslaucheg /
pros Pána Boha / vyšší
heg seod Swěta tohoto/
neb marnost gest: Wy-
ššíheg se hřichu, nebo
zlost gest / mēg pozor na
Telo twé, nebo mēlé gest,
a yako pára na čas krácky
trwagcy: Pros Pána
Boha, neb milostdný a
dobrotivý gest, a onť to-
bě pomuze k ewsemu.

Netrat Panno, radim
tobě, čistoty / a marně své
wzáctnosti nemrheg / po-
slyš yakau na tebe wzác-
tnost Bernard Swatý
wzhláda, mluxie takto:
Rozdělňá gest Panna od
Anděla / ale šťastim, ne-
ctnosti / gestliže Andělská
čistota šťastněgšy gest,
Panenská čistota sylněgšy
vinná býwá. W mla-
dosti potřebné gest cwice-
nī wté wěcy aby marnost

nepano

Attende deprecare, fuge
mundum, quia Vanitas est,
fuge peccatum, quia iniqui-
tas est, attende Carnem
tuam, quia fragilis est, &
quali vapor ad medicum
parens, deprecare Deum,
quia miserabilis est, & ipse
clemens & misericors est,
Hugo.

Differunt quidem inter se.
Virgo & Angelus, sed fe-
licitate non Virtute: sed si
illius Castitas felicior, hu-
jus tamen fortior cognosci-
tur. Bernardus.

nepanovála w dospělých
letech. Byralo někdy
trestánj na to vloženo od
Ržjmanů / neb kdýž kdo
w tem pessižen byl, mu-
šel okolo Oltáře, kterýž tu
w Měste byl, běhati / a to
což o něm napsáno bylo
hlašeti čisti / což niegineš
ho nebylo / neš že sobě sám
swýma raskasjma Vsty
domlával: Nebo swo-
bodnj a Drozenj, šrz stud
a požádání sláwy, snáze-
gi se přiwessi dopaustet
gi k dobrým a k etnostným
mravum nežli Metlami
neb biči, kteréž na wězně
a zlečince náležgi.

Studu tehdy Panenko
y ty Mladencek pilně
se přidržte / neb nenadá-
mo mluvěj Swatý Am-
brož: Wždycky stud v
Panny gest následowjše
a Towaryšsem giných
etnosti / ten má býti neroz-
dílňj, a bezněho Panen-

Si quis in peccato inuentus
erat, is cogeatur aram quā
dam, quae erat in Urbe cir-
cuire, ac Vituperationem
interim in ipsum compo-
tam canere, quod nihil
aliud erat, quā se ipsum
sua voce objurgare: Inge-
nui, pudore & laudis amo-
re melius ducuntur ad ho-
nesta: Virgis autem vel
flagris caedi, seruire est,

Vbiq; in Virgine Comes
singularum Virtutum est
pudor, hic individuus esse
debet Virginitatis, sine
quo non potest esse Virgi-

stwy býti nemůže, práce
třen bývá / sinelost se zge
wuge / smích napada / nje
nost se rozwazuje , kdy
wljdnost požádaná bý
wá.

Dáwa tehdy naučení
Panně Jeronymi Swatý /
aby na se pozor měla, té
nuto slowy: Pozorug
Panno, a o to pečug, aby
někdy o tobě neřekl Bůh:
Decra Izraelská vpadla,
a není k doby gi pozdwihl /
zgewně mluwjm / ačkoli
Pán Bůh wssenohaucy
gest / wssat Pannu popá
du wyzdwihnauti nemů
že / může dáti odpustění
hříchu, ale posstwrnění
forunowati nemůže.

Měg prosym tebe pozor
na twau wzácenost / ó kte
réz mluwj Swatý Jero
nym takto: Dobře se An
děl k Panně posyla / neb
wždyť Andělum přigem
né gě Panenstwy: Gistě w

nitás , teritur officijs pu
dor , audacia emicat , rñus
obrepit , modestia solvitur ,
dum Vrbanitas affectatur.
Ambr:

Cave quæso ne quando di
cat de te Deus, Virgo Isra
el cecidit, & non est qui re
suscitet eam , euidenter
loquor , cum omnia possit
Deus , suscitare non potest
Virginem post ruinam ,
valet quidem liberare à
pœna , sed non coronare
corruptam, Hier :

Benè Angelus mittitur ad
Virginem, quia semper est
Angelis cognata Virgini
tas, profectò in Carne præ

Telemj no žadoš teleftu
žiwu býti / geſt žiwot we
ſti ne Zemſký / ale Niebeſký:
A protož w tełe doſah-
naut chwáli Andeſtſé, wét
ſſý geſt zaſlauženj, neſli gi
mſti. Nebo býti Andeſtem,
ſſeſti to geſt / a býti Pan-
nan, to z cenoſti pocházy/
tďyž toho doſahnutí ſna
ži ſežlaſtý / což Andeſt ma
od přigrozenj. Uſtóméně
to obé / y Pannau býti,
y Andeſtem, dar geſt Boží,
a autad ne ſlowědi.

Chceſſi tehdy Panno
Andeſtſkau ſláwu mſti, čiň
wedle naučenj Ambrože
Swatěho / zawěj Uádo
bu twau aby Maſt newy
tekla / zawěj Panenſtwj ſtu-
dě mluwenj, a zďřeliwoſti
od wychwalowánj, nebo
mluwěj Ambrož S. nſje-
gi / tďožby neſeſl, že žiwot
takowý geſt z Niebe / tře-
řehož na Zemí není ſnad-
no naleznauti, gednom

tďyž

ter Carnem vivere, non
terrena vita eſt, ſed coele-
ſtis. Vnde in Carne An-
gelicam gloriam acquirere,
majoris eſt meriti, quam
habere. Eſſe enim Angelū
felicitatis eſt, eſſe verò Vir-
ginem Virtutis, dum ob-
tinere nititur cum gratia,
quod Angelus habet ex
Natura: utrumq; tamen, &
eſſe Virginem & eſſe An-
gelum, diuini muneris eſt
officium non humani.
Idem,

Claude uas tuum ne ung-
uentum effluat, claude vir-
ginitatem uerecundia lo-
quendi & abſtinentia glo-
riandi. Ambroſ.

Quis neget hanc vitam
eſſe de coelo, quam non fa-
cile inuenimus in terris, ni-
ſi poſtquā Dominus, in hu-
ius corporis membra deſ-

cendit

toż Bůh Spasitel náš
w żywet Panenský wstau-
piti ráčil.

Práci se tuto může Pá-
na / klauč: jaké gest to pa-
nenský kteréz se w mysly
zachowati má / na čez já
odpowěd dám slovy An-
gustýna Swatého, kterýž
půslyc wýklad na žialni
geden Swatého Dawida /
takto mluwý: Co gest
Panenský w mysly: Do-
konalá wůra / dokonalá
a stála naděge / wprjmná
laska / těmi těmi wěcmi
wysoké Těbe opanowati
můžeš, a Swět potupiti.

Blahoslaweněssy wěc
gest w Těle následowati
Andělů, nežli tělesně roz-
množowat počet smrtedl-
ných / to gest plodněssy
a wredněssy stěsti, ne bři-
chem se obtěžiti / ale mysly
wz hůru růsti, nepopauze-
ti Srdce k wicem neřá-
dým / ne wnitřnjmi stře-

wami

cendit. Idem.

Quæ est Virginitas mentis:
integra fides, solida Spes,
sincera charitas. Aug:

Beatius est in carne vitam
imitari Angelorum, quam
ex Carne augere numerum
mortaliū: hæc est uberior
feliciorq; facunditas, non
ventre grauescere, sed men-
te grandescere, non lacesce-
re pectore, non visceribus
terram, sed orationibus
cælum parturire. Idem.

wami Zemí, ale modliteba
mi Nebe sploditi neb sobě
spůsobiti.

A protož Stworitel
Nebe y Země / porozu-
míwage Zákon ten býti
welmi těžký Pannám y
Mladencům/giný narjdi-
ti ráčil, o kterémž Řehoř
Swatý mluví w tyto slo-
wa:

Panenský jest Hora
wysoká / na kterauž Anděl
wstupowati napomíná /
ale kdo na sobě vynáwa že
na ní wstaupiti nemůže,
nechť zustane na Segoru,
to jest, w Staru Swatě-
ho Manželství: Nebo
lépegi jest vžíwati mjéně
ho dobrého, nežli padat
po Skalách nešádně chlip-
nosti.

A tak Panny y Mlá-
dency gestliže nemůžete w
Panenský setrwati / vdeg-
te se na tu Horu Segor,
když čistotné Panenský

C ne na

Virginitas altus mons est,
ad quam Angelus hortatur,
sed qui videt se non posse
ascendere, maneat in Segor
id est, in legitimo Matrimo-
nio, quia melius est medio-
cri bono uti, quam per
abrupta libidinum præcipi-
tari. Greg.

ne na samém Wěney zale
ži / ale wěcšy potřebuge
ozdoby, a snad takowé, o
tceréz Augustyn Swatý
mluwj, řkauce: Což (přý)
spomuože neposstřorněné
Tělo / když Mysl poruše,
ná gest / lepsi gest potor-
né Manželstwj nežli twé
pysné Panenstwj.

Drž se tehdy Panno
naučenj Doktorů Swa-
tých, a obzwláště ono-
ho zpráwey W. čince Bo-
žjho Swatého Řehoře /
gehožto naučenj wessse
doloženo gest.

Nectrap tak daremně
Těla swého, když tobě w
tom něco gíněho překáž-
tu čini, a Mysl twá k gi-
něma tebe slawu petahu-
ge / nebo mluwj Isido-
rus, Panna etlem a ne
mysl žádně záplaty msti
nemůže z přjpowědi Bož-
ské.

Snad řekneš mi Paní

no / gi

Quid prodest integra Cas-
ro, mente corrupta: melius
est humile coniugiū, quā-
superba uirginitas: August
super Psalmum 29.

Virgo Carne & non mente,
nullum præmium habet in
re promissione. Isidorus de
Summo bono lib: 2.

no / gisťe ya o ničem zlym
nemyslym. Ale ya tož
newěrim / nebo patřie na
trěe wymesslené diwnými
spůsobu strogeni / gináče o
tož smegšleti nemohu
než že něco takowého my
slyš / ginau té býti vkažu-
gi skutkové kteréz předstí-
rá Ecclesiasticus w Rozdys-
lu. dewatenáctem, takto
mluwić: Oděw Těla, a
smjch Zubu, a troky člo-
wěka / vkažugi co w něm
leží.

Abys tehdy wěděla yak
gš mla Pánu Bohu w
tom nádherným Oděwu /
poslyš co řež Mudřec mlu-
wí w Rozdylu dewátem /
řkauce: Odwrat Oči trě
od Zěny ozdobné, a ne-
wzhliděg na krásu cizy / a
dobře praxi cizy / neb se
tak strogí, tak šiff luge, tak
šflechti, žeto což Pán Bůh
wěiníti ráčil, těmi diwný-
mi připrawami zmlínici

C 4 chce

Amictus Corporis, risus
dentium, & incessus homi-
nis, enunciat de homine.
Ecd: cap. 19.

Auerte faciem tuam à Mu-
liere compta, & ne circum-
spicias personam alienam.
Ecd: cap. 9.

chce a vsyluge.

Nepomni žádná na nau-
čení Augustýna Swatě-
ho / kterýž mluví: Ssle-
chiti se lidilem, aby trát
byla čerwenějšy neb běs-
legjšy, neb sydlivějšy /
cyzoložný to podvod gť.
Nepochyby také, žeby y
Manželé tomu nerádi by-
li / aby tak měli býti stra-
báni a podvedeni / pro kte-
réž samé dopaušti se žé-
nám sleschiti a sperto-
wati / ne wedle poručení,
než teliko wedle dowole-
ní / nebo pravý Oděw a
strojenj žen Křesťanských
neni žádná ozdoba šfaleš-
ná / nebo ne ze Zlata ani
z šfatswa / ale z samých
dobrých mravuw dobrá
powaha pochází.

A protož peshš Panno-
co mluví Ambrož Swa-
tý o twém tom wymyšle-
ném a nádherném Odě-
wu a strojenj předivném:

Zdrolo

Fucare figmentis 'quo vel
rubi cundior, vel candidior,
vel verecundior appareat,
adulterina fallacia est, quia
non dubito etiam ipsos Ma-
ritos se nolle decipi, quibus
solis permittendæ sunt fæ-
minæ ornari, secundum ve-
niam, non secundum impe-
rium: Nam verus ornatus
maximè Christianorum &
Christianarū, nō tantum nō
est ullus fucus mendax, ve-
rū nec auri quidē, vestisq;
pompa, sed soli mores ho-
ni: August:

Hrdlo sy zlatým Kietězě
neb Halspantem obroči-
la / na Nohy a Kuce Arm
panty sy wložila. Není
v tebe žádný rozdíl / zdali
Zlatem či Železem Tělo
tvé swázano gest / Hrdlo
se obtěžuge / Nohy pro
welskau tiz ledwa tráčeti
mohau / nic to newážno
ani platno gest / je to
drahé gest.

A protož wy Panny
bídnejšy gste nad Zlo
dege a lotry / Kterž zgew
ně na Smrt odsauzenj
gsau, oni rádiby byli swo
bodny a sproštěny od ca
lowých Kietězuw / wy
pak sami se njmni dobro
woliě wážete a obtěžuge
te. A protož Žena gedna
kážď tak přistrogená gest
domem wšech Diábluw
pekelných. Hrozň gsau
ta slowa Panno, tohoto
Muže Swatého / po něm

Collum Cathena contrin-
git, pedes compedes inclu-
dunt, nihil refert an corpus
auro ligetur an ferro, si cer
uix premitur, si grauatur in
cellus, nihil pretium iuuat,
nisi quod vos mulieres mi-
serabiliores, quàm qui pub
lico jure damnantur: illi
optant uiuos ligari, mulier
sic ornata, omnium Domus
est Daemonum Infernali-
um, Ambr: de Virginitate.

Bernard Swatý prawi:
Marné a ničenné Brdce,
marnosti znamenijn gest /
a mčké neb hedbáwne ode
wy, Mysl wnitéjn mčkau
vlazugi: Těb neozdobo
waloby se s takowau pila
nosti Telo / řdyby přire
Duisse nebyla zbawená
wssy Ozdoby: swateych
ctnosti. Odporugi to
nu někteřj, a tak o tem
smegslegi / řeby nákladni
a nádhernj Oděwové ne
byli s hřijchem, řdy gich
lidé vjrwagi: Na čeř gum
Swatý Řehoř takowau
dáwa odpowěd / řka:
Řdyby to hřijch nebyl, ni
řdyby Slowo Boží tak
dostatečně toho newykla
dalo, ře Boháč řterýž w
pekle hořel, drahým O
děwem totičto Sfarlatě
a Kmentem se přiodjwal,
a protož bez hřijchu to ni
řterakž býti nemůže. Tě
bo ře lidé pro samau mar

nau

Vanum cor vanitatis notū
ingerit corpori, & exterior
superfluitas, interioris va
nitatis indicium est; mollia
indumenta, animi mollitiē
indicant; non tantum cura
retur corporis cultus, nisi
prius neglecta fuisset mens
inculta Virtutibus, Bernar
dus in Apol:

Sunt nonnulli qui cultum
subtiliū pretiosarumq; ves
tium non putant esse pecca
tum, quod uidelicet si cul
pa non esset, nequaquam
sermo Dei tam vigilanter
exprimeret, quod diues qui
torquebatur apud Inferos,
bylso & purpura indutus
fuisset. Greg. in Homil:
Quod pro sola inani glo
ria, vestimentum pretiosius
queritur, res ipsa testatur,

quia

nan swetstau chwalu dra
heho oděru wyhledawa
gi, suma węc to patrne
w lazuge / poněwadź ižo
ny w drahém Oděru bý
ti nechce tu kdejby od ižo
ného widyt nebyl / a pro
tož to gest žadost marné
hwalí / a ta žadost marn
nosti gest hřijch.

Potom pak tdyž lěido
li k tomu sebě napomá
hagi, aby tím přěněgšy
a krásněgšy býti se zdali /
tím wice Pána Boha k
hnewu p pazuzei, yakž o
tom Cyprian S. swědčij,
eka: Tětoliko Panny a
Wdowyy / aley Pani napo
meniti potřeba gest, aby
wěšet Božij a dylo swa
těch Kůt geho nřakž ne
šťalšowali, přidawagic
yakekoli barwy / njmizby
wraštj přirozené cpra
wowali / neb tím zagistě
působem na Pána Boha
rukami swěymí sahagi /

tdyž

quia nemo vult ibi pretiosis
vestibus indui, ubi ab alijs
non possit videri.

Non Virgines tantum aut
viduas, sed & nuptas, puta
& omnes feminas admo
nendas, quod opus Dei &
facturam eius, & plasma,
nullo modo adulterare de
beant, adhibito flauo colo
re, vel nigro puluere, vel
rubore, aut quomodolibet
lineamenta natua corrup
pente medicamine.

Et subdit; Manus Deo in
ferunt, quando illud quod
ille formauit reformare con

tendunt

aby ta sfalessná Barwa
mĕla býti přirovnána k
přirozené barvě: Ovsse
když se hčičs coz toho mäs
giného, gediné nesiesy,
redlný sinrad z Vst pechá
jegjey. A protož mluwj
Plal: 38. nie neni nej mar
nost wseliký Čilowek ži
wý. Tleb co muže býti
marněssyho jako Wla
sy hladiti / rozdĕlowati
pant, pokropowat Twat,
wytahowat Oboči, poně
wadž marná gest přnost,
a krása marná chwála,
Každé Telo Trawa gĕ,
a wseliká sláva geho
kwĕt polní.

A pretož Seneka mlu
wí: Na wsecky takowé
marnosti zaponieněš, ge
ssise maličko trochu wĕc
tu v sebe wvážis: Koně
Edž kdo kupuge rozkaze z
něho deky snti, y sam ge
také smímas tím kterýmž
by ho prodawal / proto,

aby

com. arabilis sit natiuo,
quin imo cum facies adulte
rino colore fucatur, os ab
ominabili fetore corrumpi
tur, Vniuersa vanitas om
nis homo uiuens. Isaias.
quid enim uanius, quam
crines pectere, planare cæ
sariem, tingere genas, un
gere faciem, producere Su
percilia, cum uana sit glo
ria & uana pulchritudo;
Omnis Caro fanum, &
omnis gloria eius, tanquā
flos agri. Idem,

Vanitatem omnium istarū
pulchritudinum contem
nes, si expolaueris. Equū
empturus, solui iubes stra
tum, detrahis uestimenta
venalibus, ne qua uiria Cor
poris lateant, ornāmenta ip
sa eumentibus suspecta sunt,
si crus siue brachium aspice

res li

aby sobě Kupec naň p
hjd/ žena něm nemí žád
né wady a žadného nedo
statku. Stroge tolikéž
kupujcym w podezření
gsau / spartissi kterýž lud
zawázaný, odwázati ge
poručí a wida ženu neb
Pannu pěkně přistroge
nau, mnoho gj sobě wá
žís : gestliže gj chceš sta
cowati a gj dobře seznati/
slož z ní ty ozdoby, a po
znáš yak mnoho nelibých
luduw y gineho mnoho
zlého pod tím se tagi a try
ge. Pokorau tehdy Pan
ny pokorau a poslussen
stwjmi Rodičuw swých se
ozdobugte/ ne Rjetězmi,
ne Halspanty, ne Armpā
ty, ne Obogky těmi styro
kými, z nichito wyhlidáte
yak wlecý z Lesa, a neb
divocy Mezkové z Titin/
pokorau se Panno Pánu
Bohu zaljši, a on twé
neduhý neb nedostatky ge

res ligatum, nudari jubes
& ipsum corpus ostendi;
Mulierem inuolutam aesti
mas, si vis illam aestimare,
totamq; scire, qualis sit,
faciam solue multum mali
sub illa latet. Seneca.

stlíže yaké, buď z přiroze-
ní, neb z přispadnosti na so-
bě máš / zatřýge, a učiní
tebe welnu milau Man-
želi twému, kteréhož z mi-
losti geho dostaneš. Ale
že swými rozumy ozdobi-
ti se chcete / Pána Boha
sobě ku pomocy nebérete,
mnoho wás gest ed něho
y. od Lidi zawržených / tak
že wás nedbagi, a to pro
wassy, psychu, vřpatnost,
a swýwolnost, a zbytečné
a nádherné oděwy. A pro-
tož na sebe samý pozor
měgte, a w nauzy Swět
nepřiwozugte.

Takowé pak statstwo
k štodě neni, yakého vji-
wala Ester wedle Starou
swého / yakž o tom na-
psáno w Rozdílú čtrná-
ctem: Osvědčila to sobě
před Bohem / že to činila,
ne pro marnau chwálu /
ale pro uctiwoost gi přiná-
lejšejcy.

W y tate ubi adency a
 Wdowcy / possyſſte yas
 kú wámí raddu a nauceńj
 dáwa Tullius, kdez inlawij
 takto : W ſtrogeni ſſa-
 turw to zachowat náleſi /
 aby ſe warowal wyſſelike
 takowé ozdoby, kteráz na
 Wſobu twau neſluſſy.
 Dáwa tehdy raddu, ſe ſe
 wyſtřihati máš nečíſtoſy
 ne kterázby přilíš ſſeredná
 a neb welni nákladná by-
 la / ale ta kterázby tebe z
 lenoſti a nedbánliwoſti ſtř-
 hala / nemaš ſe ženám pří-
 rownáwati ſtrogením wo-
 bogkúw a gegich ſperto-
 wáním. Nebo : mluwí
 Seneka : Mladence / geſtli
 ſe ſe ozdóbami ženſkýmí
 a oděwy kraſſiſ, křiwdu
 věmíti mímš. O Maſ-
 ſopuſtnicy kteráz ſe w to
 dáwate / ſſetke ſe ſetke.
 Kdo ſe ſtydi za Wozeg čet
 nepřelne wdělaný / di obý-
 bude ſe chlubití / bude ſe

In cultu obſervandum eſt,
 quod à forma removeatur
 omni Viro non dignus or-
 natus. Tullius.

Adhibenda autem eſt im-
 munditia non odioſa, neq;
 exquiſita nimis, tantum
 quæ fugiat agreſtem & in
 humanam negligentiam.

Adoleſcens, ſi foemineis or-
 namentis te ornaueris inju-
 riam cogitas. Seneca.

Qui ſordido vehiculo eru-
 beſcit, prætioſo gloriabitur,
 quid ad rem pertinet mu-

po Ryntu proghideti a
Roñni vſſlechným a ſpa
nile tračegjemi. Ale
což mſ ſpomahagi pětſni
Roñoré, a gich hogné
wypaſeni/ což y Wozoré
nákladně a Miſtronſký
připraweni / co ſtroge / a
putli pozlacené/co Rytč-
zowé po Prſyčbrozwěſe-
ni, to. wſſe ani Pána ani
Roñé lepſſym newědſi.

- A to wſazuge Tullius,
iſta : Tak nemſrně ſlávſy
wyhledawame, že dobrý-
mi wice wýdini nežli bý-
ti chceme, a wice zlými bý-
ti nežli wýdini žádame.

Wecſi ſe žádný tím čim
negſy / gſyli Stawu Pan-
ſkého, newypineg ſe nad
Staw twſg / gſyli Sta-
wu Rytčſkého/ hleď ſwé
ho powolánj/ gſyli Ku-
pec neb Rzeměſlník/ pa-
matug na práci twau a
nebezpečnſtſi, kteréz mi-
wáš při doſtáwanj kaupi,

gſyli

ke ſagmata, quid iſta ve-
hícula calata, quid phale-
ra deaurata, quid monilia
demiffa pectoribus? iſta
nec Dominum poſſunt fa-
cere meliorem nec mulam,
Seneca.

Gloriam adeo immoderato
affectu quarimus, quòd
boni videri magis quàm
eſſe, mali autem eſſe, quam
videri, volumus. Tullius.

Wlasu rozcešawati /
Twaj swau dolu spustiw-
še / tak choditi mǎ, aby
na se nepřiwedla nǎttereš
ho lašty, neb gestliže si-
ma nezahýne / potřeba gě
aby takě giněmu přčinau
zahynuti neb yla.

Třetj napomenuti mǎ
od téhož Augustýna. Swa-
tého Panna. Pánu Bo-
hu odewzdána / aby se zdr-
žowala. od mluweni. ne-
stydáteho, a pokogně. w
mlčeni žiwot swýg tráwi-
la, a tím. se ozdowowati
mǎ.

Třebo prawi týž
Augustýn. Swatý / že dot-
čená Panna nemiže býti
čistotnau, kteraž gest kles-
wetná, amnoho stěbet-
ná, neb zbytečně nepokog-
ná, wšsetečná, neuctiwá,
a k smilstwu ponukagicy:
Takowú gise Maruffkau
gmenowati sluffy.

Ty pat Panno mǎš gij
na Swět zapomenauti /

ram cum vultu demisso
procedat, ne in se viles in-
ducat amores, & si non pe-
reat, alijs perditionis causa
existat. Idem.

Dominica Virgo ab omni
inuerecundo sermone vel
risu: debet se penitus absti-
nere, & cum silentio & dis-
ciplina omnem vitam suā
ornare. Idem.

Castia judicari non potest,
sermone garrula, aut lo-
quacitate verbosa, vel cu-
riositate superflua, imo
prostituta & ad luxuriam
magis accendens.

Dominica Virgo nec Ser-
monis iactantia, nec diuis

Se Kap: 2. na oné Anně
Dceri Samuélowě Která
do Osmdesátic. Let; Ro-
stela newycházela / vřa-
wičné Posty a Modlitba-
mi Bohu slaužila.

Tak yty Pani Wdo-
wo hleď se chowati / ona
giste nesedala mezy Sre-
gičmi do libosti gich / ne-
gezdila w Lektyce sstemi
Rošmi, pěstý to wsse wy-
konáwala / newlekl se za
nj Ocas na Loket neb na
dwa / nekráčeli před nj
Dwořané, nessel za nj Fri-
cymier šperkowaný / sa-
ma druhá tomu wšsemu
zadost učinila / yakož pat-
y mnoho gineych tak-
wých bylo po wšem Ře-
stianštwu. Aněžka Man-
želka Cýsaře Gindricha
třetjho, též Wdowě Swa-
té nápodobná byla.

Elburga Dcera Edo-
warda staršyho Krále En-
glickýho / opustiwše Krá-

usq; ad Annos 84. qua
non discedebat de templo
jejunijs & obsecrationibus
seruiens nocte & die.

Agnes Vxor Henrici tertij
Imperatoris, omnibus &
diuitijs & honoribus se ab-
dicauit, ut Religioni daret
operam.

Elburga filia Eduardi Seni-
oris Regis Angliæ relicta

lowstwyj Otcoušké / w
Kláštere wěk swig trá-
wila.

Placyda Panna Ma-
lentynána Cysaře Dcera,
o ničenij giném nepřemeg-
šlela gediné o spasenij Du-
še své. Mncho nápo-
dobných mohlých tobě
tuto wyčšši / ale pro krá-
kost času, o tō na ten čas
šyroce mluwiti nechcy.

Apostol páně pššyc
t Týtowi mluwí: Která
prawa Wdowa gest a
osamelá / ať má naděgi w
Bohu, a gest pilná proseb
a Modliteb we dne y w
nocy. Neb která w roze-
kossy gest / ta žiwa gšancy,
mrtwá gest. To t mila-
dým Wdowám mluwí
kterěžby se gessě wdati
mohli / t starým pak Ba-
bám kterýmž se wdáwati
giž nepřistassy / porauči
týž Apostol, aby w tak-
wém Oděru chodili kte-

itidem paterna domo, clau-
strum ingressa est, in quo
ad mortem durauit sanctis-
simē.

Placidia Virgo, Valentini-
ani Imperatoris & Eudo-
siae filia, repudiatis opibus,
nulli rei, praterquam saluti
inhiabat.

Quæ verē Vidua est &
desolata, speret in Deum,
& instet obsecrationibus,
& orationibus die ac noc-
te: Nam quæ in delictis est,
uiuens mortua est. 1. Tit.
cap. 5.

Anus, similiter in habitu
sint modestæ qui Religionē
deceat, non multo Vino

ryš gestvctivý/ neb takto
wý bohabogné žēnē ná-
leži, nemyslyce giž na žre-
gje, aniž s njimi poseda-
ce, aniž se wdávagje:
neb taková ač může ma/
Cyzoložnice gest.

Dionysius onen Syra-
kuzanský Král, Matce své
kdýž se wdáti chtěla, gfcuc
giž stará, řekl: O Mat-
ko/ práwa wšedky zrušeti
se mohau/ ale práwo pře-
rozenj našeho zrušeti se
nemůže/ dávage znáti/ že
to bylo proti přirozenj, že
Bába, kteráž giž plodu ni-
ti nemohla, wdávati se
chtěla. Protož gi po-
raučí Apostol Páně/ aby
to Oděwu takowém cho-
dila, kterýžby k nábožen-
ství, ne k fregi přislussel.
Téhož Bábky neposlaucha-
gi/ táhnau a roztahugi
zavřstí/ ať Růži/ žeby gi
odtáhnati mohli, ged-
nom aby se zdáli býti mila

seruientes, ut honesta de-
ceant. Tit. cap. 2.

Dionysius Matri suae prae-
ter aetatem nubere cupien-
ti, Ciuilia, inquit, o Ma-
ter, jura uiolari possunt,
naturae jus nequaquam.

de, a aby se wdati mohu.

Pawel Swatý píše k
Tymotheovi w rozdělu
pátem miluhy: Měg
Wdowý w pectiwosti kře
rěz gsau prawě Wdowý.
Co k tomu řeknete Wdo
wý: gšeli Wdowý pra
voe: Wjm že odpowíte:
Gšme: Poslyštež co mlu
wý Augustýn Swatý.

Co spomáhá zdrojeli ost
gšlize nad tebau panuge
řechy. Kdož w Stawu
ženském pýšněgšly te ho
wěku nadawás Wdowý:
Tenagde se mezy wá
mi Judyt / kteráz toliko
cenosti a ne oděwem dra
hým se ozdobowała.

Tenalezne se takowá
Rhodogune, gš byla Dce
ra Krále encho Daryusa /
kteráz kdýž Chuwa raddu
dávala / aby se po druhé
wdávala, hred na Smrt
gegi nakikala.

Tyni pak tčhto časli

gšeli

Honora Viduas, quæ ve
ræ viduæ sunt &c. 1. Ti
mot, cap. 5.

Quid prodest continentia
si dominatur Superbia,
August.

Iudith virtutibus non ves
tibus ornari studuit. Iudith
cap. 2.

glikterá wznessená Wdo,
wa mezy giným Francys
merem/ wkazuje se mezy
njmi yako Páw mezy Sle
picemi/ na wyššy njšto se
posazuje, a sfregjrum pila
ně sobě na službu hleděti
porauci: Ptá se tē Wdo
wo Jeronym Swatý, co
činiti máš mezy lidmi, a
mezy tak welitým počtem
ozdobně wysflechtilych
Dwořanů: to gisté zacho
wati máš, co on dokláda:
Warug se wsselitého po
dezřenj / y toho což sekoli
o tobě důwodně mysliti
může/ máš wesskeren prw
nj štud, kterýžs na sobě w
Panenskwj měla wzyti, a
ne tak se rozumem twým
zprawowat, yak se tobě
widi a zdá: Gestliže ti
Rodičowé zemřeli, gi
ným se w ochranu odes
wzdegi/ nemáš mluwiti /
wezmu sobě giného který
mi se zaljbi. Poslyš coť

mlus

Quid facit hæc Vidua in
ter familiæ multitudinem
inter ministrorū greges 2c.
Hieron ::

Caueto omnes suspicio
nes, & quidquid de te pro
babiliter fingi potest, Idē.

Nōn tibi conuenit manere
inter lætos uidua mæsta
in Veste nigra, Fran: Pe
trar ::

mluvěj Jeronym Swas
tý. Necht' newj Wdo
wa zdali gi swobodno
gest po druhé se wdati /
ale nym tčto časů hlau
pi Decowé a Matky, y
Divočičtám to na wůli dá
wagi / a yaká potom toli
két lásta mezy takoweymi
Manželi se nacházy / o to
na ten čas není potřeba
mluwiti.

Od Podátku Swěta
zlost a chystost w pohla
wi wassent mšto mēla ,
yatk' nám Valerius o tom
mluvěj / tka : Jupiter
Král Zemský , kteréhož
gmenowali y Králé Nes
báštým / pro wšl: chystost y
rozum newyprawitedlný,
yako Wál chodil za Euro
pau Pannau řičie. Zna
meney pěteli / hle kterého
ctnost a hodnost weliká
do Ube podnesla / toho
Žena k žiwědichu připo
dobnila : A tebe mže Že

Nesciat Vidua bigamiam.

Iuppiter Rex terrenus ,
qui etiam dictus est celo
rum Rex , præ singulari
strenuitate corporis & in
comparabili mentis elegan
tia , post Europam mugire
coactus est. Amice , ecce
quem bonitas super caelos
extulit , fœmina brutis com
parauit , poterit & te fœmi
na cogere ad mugitum , si

na Woleni učiniti/ yť tje
čení přivešti, gestliže se
gifsylněgsslym nad Jupite
ra nepostawiš.

Wssicni téměř w tom
to wku Jupiterowé gsau,
nebo Žénám takowau
swau wůli dáwagi, že o
ny mužmi wladnau/ a ne
Muži njmi/ musęgi tak
řwát yako Wolowé, že
tak s njmi zacházęgi ty Ku
ropy/ musysť tak wěit yak
Žéna poruči/ musysť setak
strogit y s Čeládkau yak
ona rozkáže, a to proto /
že tť ona sobě wzala/ a ne
ty gj. A protož se wysřiję
hegte takowých wladat
kym, a přidrže se těch kte
rěz wypisuge Swatý Je
ronym/ yakž položeno na
straně w Latinskem Ja
zyku, což na Česko přelo
žiti pro ně peminu, aby
snad sobě na to sfortelů ne
wýhledawali/ tyť terězto
w sobě zpjrozeni a z do

brého

non es major loue. Vale
rius.

Mulieri parere, extremum
dedecus est viro. Demo
critus.

Illa sit pulchra, illa sit ama
bilis, illa habenda inter so
cias, quæ nescit se pulchrā
esse, quæ negligit formæ
bonum, & procedens ad
publicum, non pectus &

colla

breho w; chowani nemi-
gi / poněwadź neni na
Swětě žádného stwoření
kteréhý lépegi a rychlegi
chytrosti oklamatiwmo,
yako ženské. Pohlawi / o
kterémž; když chěl gedeti
Mudřec eos napsati / cho-
dil od Města do Města,
od Wsy do Wsy, diwagi-
ce se a diwice chytrostě ge-
gich. Nahodau treffil na
Diwčičku w sedmi Letech
kteráž; z gedné Wsy do dru-
hé. Ohen w Ruce nesa, na-
sypawše na Dlaně Popel-
le, na kteryž; wložila Vhel
žiwý, a druhau Rutau za-
krýla. Vztew Mudřec
an Gistry prsy strz Prsty /
počteg di / ať spatřim co
neseš; a znamenaw tako-
wú gegi maudrosti / wzkřis-
el a hodil Papir y Kala,
mát na Žem,ěka: Když ty
tak malá tak maudrá gsy,
yá nechey o giných dále
psáti. A protož; radšim

colla denudat, nec pallio
denudato ceruices aperit
sed quæ cælat faciem, &
vix uno oculo, qui viæ
nuncius est, patente ingre-
ditur.

wystřihęi se gedenkaždy
chytře Ženy a maudré /
dosti maudrá gest kteráž
se na opat neobuge.

O weliká zlost Ženstá/
kdo o nj mluwiti neb psá-
ti dokonale bude mocy?
Krysofom Swatý w Rá-
zani swém / kteráž na den
Swatého Jana Stěti na
psal / mluwiti takto: Kdož
může wyslowiti zlé Ženy
zlost a vřutnost: Rá tak
smegšm je neni na tom
Swěte žádného žiwosti-
cha / kterýžby Ženě přitow-
nán býti nohl. Co me-
zy žiwěťac; cewernohými
nad Lwa vřutněgšsýho:
wšak vřutněgšsý gest Že-
na: Co mezy hady nad
Draka hrozněgšsýho:
wšak y ten Ženě zlé přis-
rownati se nemůže / neb.
Lew y Drak mýně zlygšau-
něšli Žena. Danyele Pro-
roka Lwowé w Jímě se
stěgthi. Nabotha pat

sprawe-

Quid enim quis dicat aut
quomodo enarret, mulie-
rem illam crudelem malicio-
sam. Ego quidem aestimo
nullam esse in hoc mundo
bestiam comparabilem mu-
lieri malae: quid inter qua-
drupedia animalia sauius
Leone: sed nihil hac fero-
cius. Quid in Serpentibus
Dracone acutius: nec hic
quidē cū Muliere mala con-
ferri potest. Nam Leo &
Draco in malo inferiores
sunt. Danielelem Leones in
lacu veriti sunt: Iustum ve-
rō illum Nabothi, Iezabel

interfe-

sprawedliwego Gezabel
zamerdowala: Welryb
Jonasse w Bisse zachowal,
a Dalida Samsona chytrefi oklamala a
Pohanum w Ruce oddala:
Jana Křtitele tdy na
Naussci byl/báli se Dracy,
Bazalisskore a gini w
kruzni Zeměplazowé/Herodias
pak genu zla: wu y žiwet odhála, a tak
wzácneho Muže bezbr
dli za náhradu pro swý
Tanecel wzala. Ony
wětsy žlé, a přecstrá stie
la Diáblowa Žena zlá.
Týž Křýstom Swatý o
těch Ženách mluwí: Stry
žé Adá při počátku swě
ta w Ráji upadl. Žena ho
z toho rozkošného bydl
a wyhnala strz Ženu oně po
korný Dawid Křtice swě
ho List napissyc/zamerdo
wat Nepřátele nenašli
tě rozkazal. Žena ne mla:

S ij dšegisy°

intertecit: Catus Ionam in
Ventre custodit, Dalida
Samson circumuentum ille
cebris, raso etiam capite
deformatum, alienigenis tra
didit: Ioannem Baptistam
in deserto uiuentem Dra
cones & aspides cornu
subdita feritate timuerunt,
Herodias uero caput illi
abscidit, & tanti viri mor
tem in pretium saltationis
accepit O malum summū,
& acutissimum telum Dia
boli Mulier mala. Ioan:
Chrysof:

Per Mulierem Adam ab
initio in Paradiso cecidit,
Mulier ipsum extermina
uit: per Mulierem miti si
mus ille Dauid sui militis
Uriae epistola dolo occide
dum hostibus presentauit.
Mulier sapientissimum Sa
lomonem in prauiucatio
nis sacrilegium precipita
uit: Mulier castissimum Io

seph

božných. A aby pro zle
dobře haněné nebyli / Pán
Bůh w to wtročiti ráčil,
že kdys žena nás k pádu
přisobla / Panna nás zase
naprawila, y atž o to Rab-
banus, Doktor Pisma S^o.
mlaw / tka: Jakož skrz
ženu naš auhlawny a sta-
rodawny nepřitel, první
nášše Rodiče podwedl: tat
také skrz ženskú pohlamy
žiwot wěčný Pán Bůh
nám nawrátiti ráčil.

Přál bych jim tohotch,
dy aby se tomus pilnosti
naučili, neyprwe Rodičum
swých poslauchati, a potō
Manželum swých / neb ta-
dy každá maudrú slautibn
de, y ono gmeño obdrži /
tterež Eccles: w rozdjlu
26. předstirá. Jako slon-
ce wzházege Swětu na
wýsoftech Bož, ch / tat žē-
ny dobre krasu gest k ozdō-
bě Domu gegiho. Po ko-
ře z n ladoſti se naučiti má,

qobdr.

Sicut per foeminam hostis
antiquus primos parentes
seduxit; ita per foeminam
Vitam nobis Deus aeterna
restituit. Rabanus.

Sicut Sol oriens in Mun-
do altissimi Dei, sic Mu-
lier prudens in ornamen-
tum Domus suae. Eccl: 26.
cap:

a oborſi gmeuſo eno o
nēmz mluwj tžj Eccles :
Miſoſt nad miſoſt / geſtit
Žina ſwata a ſtydliwa.

Napoſledy zachowa-
wat : ma : čiſtoſtu a wjru
Manželi ſwemu , a tak při
podobnena bude Nleſtu
pětne : wyſtawenému / a
ſnad-y wzactnėgſſy gme,
no doſáhne. Zawragie
tehdy řeč ſwau , připome-
nu krátce poſl uſenſtwj kaž
de : poctiwé Ženy / kteréž
kdys zachowáwat bude /
laſtſy od Maniela a od pá-
na Boha na wſſem pože-
nání doſtane. Nebo ne-
nadarmo napſáno geſt od
Apoſtola Páně k Effe-
ſým w rozdiſlu pátem. Na
to Cyrkow poddana geſt
Kryſtu Pánu : tak Man-
želky poddané buďte Ma-
želum w aſſým.

Alle že ſe tuto řeč o Pan-
ně začala , Pannám také
Panen oněch ſtarodáw

Gratia ſuper gratiam Mu-
lier ſancta & pudorata,
Idem ibidem.

Aedificatio Ciuitatis, con-
firmabit nomen & ſuper
hanc Mulier immaculata
comparabitur, Eccl : cap :
40.

Sicut Ecclesia ſubiecta eſt
Chriſto , ita mulieres uiris
ſuis in omnibus ſubiectae
ſint, ad Ephel : cap. 5.

ných stalost a myslí vdat
nost krátce připomenu.

Saldrata diavčička / z
Rodu prostého a chudého /
ale krásan od Pána Boha
oddařená / ani hognými
dary, ani přispovědmi od
Cýsaře Ottona se namilus
witi k tomu nedala / aby
mu corporis sui copiam věi
niti měla.

Sara Panenka w Iran
freychu Rodu vzácného
za panování Zerkliia /
když Otec její Ageryk y
Matka Leodegunda gi
vdáti chtěli bezděčně / pla
kala tak těšce / až se gi Oci
Rzvi zalili, až potom ni
mi hleděti nemohla / a tak
Panenstwj své do smrti za
chowala.

Syrta Syralda Krá
le Dunského Dcera takové
byla stydlivosti, že když od
mnohých k Starému Man
želskému požádána byla /
na žádného Oci svých ne

podnesla

podnesla: Neprawila / toho
sobě vezmu / onoho ne-
chey.

Eugenia Panenka Jili-
pa Radniho Pana Aleran-
drenského, když se obávala
nasyti od Cýsaře Commo-
da, vezmance na se. Muzi-
ský Oděv / Ma do Krage
neznámeho, zanechavšy
Otce y Matku, a tak čisto-
tu zachovala.

Focias w Jonygi Pan-
na Rodičow vzácných s
ginými Pannami. pozvá-
na k Wečeři k Cyrusowi /
když srozuměla že se Cy-
rus Král k něčemu giné-
mu strogil, postavila se za
Ložem / ani Králi, ani žad-
němu ginému k sobě při-
staupiti nedala / tkance:
Bude plakati ten, kterýžby
se mine dotknauti chtěl. Což
poznávage Král, pochvá-
lil ji / a s poctivostí domu
doprovoditi rozkázal

Také ctneš wsludy mi-

Sine libidine non est con-

cubitus

sto má, kdo se gi gednomi
přidrjeti chce/ onak ho nes
opusti, a k slawě dobre při
wede/ ale nyní wse lidem
libido a Voluptas smatá
ge: De libidine mluwý Au
gustýn Swatý yatz naplá
no na straně/ ale potřeba gi
vžiwati s pozorem yat S.
Jeronym mluwý: Nebo
ne požiwání takowých wě
cy, bez kterých Swět býti
nemůže / ale chlipnost ta
hřích působí: Potřeba teh
dy pamatowati na ono nau
čení Pawla Swatého, aby
totiz Lože své čistorné a
nepostorněné zachowa
li. Voluptas neb rozkoš,
co gest? Isidorus krátce
wyprawnge těmito slowy:
Rozkoš gest a yakaus krát
tan libosti k nenáležitým
statkum mysly mrzuté ná
klonnost. A protož takowé
rozkoše wstříhati se ná
leži, a tam se nezastawo
wat, kdesby byla přičyna

concubitus parentum &
ob hoc ex eorum carne
nascantium non potest esse
sine peccato conceptus.
August.

Non usus rerum, sed libi
do utentis in culpa est. Hie
ron,

Torus pudicus est imma
culatus,

Voluptas est cum quadam
lubrica suauitate illicita sor
dida mentis inclinatio. Isi
dorus,

¶ Inj se naskloniti, neb tdo ne
patří na Francymer ten se
neobírá s rozkošy. Franc-
cymerští / tak také
Francymer mezy Mus-
ským Pohlawj. Kdo
nacezy Penize nepatří, ne-
požáda gich / rozdy slošy
odwracowat obličege od
marnosti. Widydy rozkoš,
mlawj Swatý Jeronym,
bladowitá gest / a yak se
wykoná / nenasyti se, a pro-
tož abstinencia potřebná
gest ke mštemu, tak yak za-
nech al přelad w takowých
Spráwach Demosthenes
A lůž wznessený / tdyž byl
w Koryntu, oznámeno mu
bylo o gedné pěkné Kubě-
ně, genž slawla Lais. On
gsa bohatým a mace Pe-
něz z summu nemalau, pro-
to tam přigel, aby s nj ně-
gate rozkoše všiti mohl /
a tdyž od něho žádala za
nocleh Deset Tisyc Šylin-
tu, rozmyslil se a wzkazal

Semper voluptas famem
sui habet, & transacta non
satiat, Hieron.

Demosthenes Corinthum a-
liquando nauigauit, illec-
tus fama nobilissimi scorti
Laidis, ut & ipse famoso
potiretur amore, at cum il-
la pro nocte decem drach-
marum millia peteret. Non
emo, inquit, tanti pænite-
re. Plut:

gi / že tak tráče rožfosse
dlaubým litowáním netu
puge. A protož zdrželi
wost dobrá gft. Tleb
Seneca mluwí: Finem
dolendi qui consilio non fe
cerit, tempore inuenit. A
stím se mēgte dobře.

Wytisštěno w Sta
rém Městě Bražském v Dě
dijce Jana Šumana.

Leto Páně M. DC. II.

